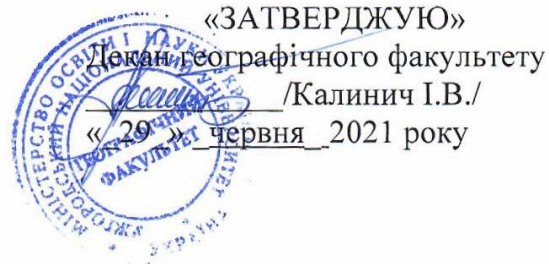

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ ГЕОГРАФІЇ ТА РАЦІОНАЛЬНОГО
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГЕОГРАФІЯ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	10 “Природничі науки”
Спеціальність	106 “Географія”
Освітня програма	Географія
Статус дисципліни	обов’язкова
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «**Географія світового господарства**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **10 Природничі науки** спеціальності **106 Географія** освітньої програми **Географія**.

Розробники: Славік Р.В., доцент, к. екон. н.,
доцент кафедри фізичної географії та раціонального природокористування

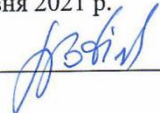
Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фізичної географії та раціонального природокористування

протокол № 11 від «25» червня 2021 р.

Завідувач кафедри Поп С.С.

Схвалено методичною комісією географічного факультету

протокол № 8 від «29» червня 2021 р.

Голова методичної комісії Потіш Л.А.

©Славік Р.В., 2021 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2021 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	4-й	5-й
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	7-й	9-й
	Лекції:	
	36 год.	10 год.
	Практичні (семінарські):	
	20 год.	6 год.
Вид підсумкового контролю: усний	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: залік	Самостійна робота:	
	64 год.	104 год.

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «**Географія світового господарства**» є висвітлення особливостей, закономірностей розвитку та функціонування галузевої, територіальної структури сучасного світового господарства.

Завдання навчальної дисципліни:

- розкрити структуру світового господарства як складової глобальної соціально-економічної системи;
- сформувати практичні навички щодо дослідження територіальних відмінностей економічного розвитку інфраструктури світового господарства;
- показати можливість застосовувати отриманні знання та навички у вирішенні глобальних проблем сучасної цивілізації.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **загальних компетентностей**:

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 6. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Фахових компетентностей:

ФК 2. Здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи і суспільства.

ФК 3. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних та програмних засобів у польових і лабораторних умовах.

ФК 6. Здатність інтегрувати польові та лабораторні спостереження з теорією у послідовності: від спостереження до розпізнавання, синтезу і моделювання.

ФК 7. Знання і використання специфічних для географічних наук теорій, парадигм, концепцій та принципів відповідно до спеціалізації.

ФК 8. Самостійно досліджувати природні матеріали та статистичні дані (у відповідності до спеціалізації) в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і презентувати результати.

ФК 9. Здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Географія світового господарства**» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми «Географія»:

ОК 2.22 “Основи суспільної географії”;

ОК 2.17 “Регіональна економічна і соціальна географія”;

ОК 2.19 “Економічна та соціальна географія України”;

ОК 2.18 “Фізична географія та природно-ресурсний потенціал України”;

ОК 2.24 “Історична географія з основами етнографії”;

ОК 2.27 “Географія населення з основами демографії”.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Географія**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук.	ПРН 1
Пояснювати особливості організації географічного простору.	ПРН 3
Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук.	ПРН 5
Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в галузі географічних наук.	ПРН 6
Застосовувати моделі, методи фізики, хімії, геології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних та суспільних процесів формування і розвитку геосфер.	ПРН 8
Знати цілі сталого розвитку та можливості своєї професійної сфери для їх досягнення, в тому числі в Україні.	ПРН 10
Застосування набутих знань, умінь і практичних навичок для з'ясування стану раціонального використання природних ресурсів території та її соціально-економічного розвитку із використанням місцевих ресурсів.	ПРН 12
Знання проблем та особливостей сучасних демографічних процесів на планетарному, національному та локальному рівнях, розуміння причинно-наслідкових зв'язків цих процесів, розуміння сучасних тенденцій розвитку суспільства в умовах глобалізації і регіоналізації.	ПРН 14

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Географія світового господарства**»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знати предмет, зміст і методи економічної і соціальної географії світу;	ПРН - 1
Знати територіальну організацію господарства держав та економічних регіонів.	ПРН – 3, 10
Вміти аналізувати загальні закономірності та регіональну диференціацію економічних і соціальних процесів у світі;	ПРН – 5, 10
Вміти складати картосхеми та економіко- і соціально-географічні характеристики окремих регіонів світу.	ПРН – 6, 8
Знати природно -ресурсний потенціал держав і проблем його освоєння; характеристик народів світу, демографічних проблем і перспектив.	ПРН – 10, 12, 14

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Методи навчання: словесні (лекція, пояснення, бесіда, розповідь), практичні (семінарське заняття, практична робота, вправи), наочні (спостереження, ілюстрації, демонстрації).

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є опитування теоретичного матеріалу, письмові самостійні роботи на розв'язування задач, тестів, підготовка слайдових презентацій (у програмі «Microsoft Power Point»)

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усне опитування на практичних заняттях та розв'язування задач.

Форма модульного контролю: у формі контрольної роботи за темами змістовних модулів.

Форма підсумкового семестрового контролю: залік у формі усної перевірки знань – відповідей на питання, що додаються, а також розв'язування задач.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота	Модульна контрольна робота	Сума
--	-----------------------------------	-------------

T1	T2	T3	T4	T5	CP	50	100
5	5	10	10	10	10		

T1, T2 ... – теми практичних занять

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	CP	50	100
5	5	10	10	10	10		

T1, T2 ... – теми практичних занять

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	5	40	5	40
Презентація	1	10		
Реферат			1	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом	7	100	7	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна виконується у письмовій формі і містить два теоретичні і одне практичне завдання – задачу. Теоретичні завдання оцінюються по 20 балів кожне. Практичне – 10 балів.

При оцінюванні знань враховується в першу чергу повнота, правильність і вичерпність відповідей на поставлені в модульних контрольних роботах запитання. Відомість результатів оформлюється за системою ECTS.

Оцінка «відмінно» виставляється, якщо під час проведення контролю було виявлено:

1. Наявність у студента всебічних, повних, глибоких інтегрованих знань програмового матеріалу, вміння вільно виконувати завдання запропонованого варіанту.
2. Вміння студента в письмовій та усній формі чітко, вичерпно і правильно викласти відповіді на питання запропонованого варіанту.
3. Глибоке розуміння студентом взаємозв'язку головних понять і положень предмета, розуміння значення цих положень і понять для майбутньої професії.
4. Високий рівень підготовленості студента з питань курсу до подальшої роботи над вдосконаленням рівня своєї професійної кваліфікації.

У відповідях студентів не має бути значних помилок. Відмінно виконана робота демонструє наявність у студента творчих здібностей.

Оцінка «добре» виставляється, коли студент письмово відповів на всі запитання, засвоїв всю навчальну програму курсу. У відповідях, які оцінені на «добре», можлива не більш як одна незначна помилка або виявлено декілька неточностей. Студент спроможний з допомогою літератури ліквідувати всі недоліки у відповідях.

Оцінка «задовільно» виставляється, коли студент дав відповіді на питання всіх завдань, але при цьому можуть проявитися певні прогалини у засвоєнні програми курсу. У відповідях, які оцінені на «задовільно», можуть зустрітися не більше як одна груба помилка або декілька значних та істотних неточностей.

Оцінка «незадовільно» виставляється за роботу, яка засвідчує про наявність у студента великих та суттєвих прогалин у знаннях основного матеріалу курсу, а у наявних його письмових відповідях є як принципові, так і грубі помилки. Студенти, які не представили

письмові відповіді на модульних контрольних роботах, вважаються такими, що одержали оцінку «незадовільно».

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Залік проводиться у формі усної перевірки знань – відповідей на питання, а також письмового розв'язування задач.

За бажанням студента результуюча підсумкова оцінка може бути визначена як інтегрована оцінка засвоєння всіх тем дисципліни і кількісно дорівнює середньому арифметичному балів, отриманих за кожний модуль.

Результати заліку оцінюються за такою шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен та диференційований залік	Залік
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Студент, який отримав за результатами підсумкового контролю оцінку «незараховано» (35-59 балів), зобов'язаний перескласти залік.

Результати підсумкового контролю знань заносяться до екзаменаційної відомості.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Тема 1. Становлення та тенденції розвитку світового господарства та його структура.

Тема 2. Потенціал світової економіки та фактори виробництва.

Тема 3. Територіальна та галузева структура світового господарства.

Модуль 2

Тема 4. Інфраструктура світового господарства

Тема 5. Національна економіка як частина світового господарства.

Тема 6. Глобальні проблеми світового господарства та шляхи їх вирішення.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Форма навчання: денна				
	у тому числі				
Усього	лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Модуль 1					

Змістовий модуль 1. Світове господарство – як складова глобальної соціально-економічної системи.						
Тема 1. Становлення та тенденції розвитку світового господарства та його структура	18	5	3			8
Тема 2. Потенціал світової економіки та фактори виробництва	20	5	3			7
Тема 3. Територіальна та галузева структура світового господарства	20	6	4			7
Модульна контрольна робота	2	2				
Разом за модуль	60	18	10			22
Модуль 2						
Змістовий модуль 2. Інфраструктура та механізми світового господарства. Проблеми світової економіки.						
Тема 4. Інфраструктура світового господарства	18	5	3			8
Тема 5. Національна економіка як частина світового господарства	20	5	3			7
Тема 6. Глобальні проблеми світового господарства та шляхи їх вирішення	20	6	4			7
Модульна контрольна робота	2	2				
Разом за модуль	60	18	10			22
Разом за семестр	120	36	20			64

заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	у тому числі				
лекції		семинари (семинари)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
Тема 1. Становлення та тенденції розвитку світового господарства та його структура	19	1	1			17
Тема 2. Потенціал світової економіки та фактори виробництва	20	1	1			18
Тема 3. Територіальна та галузева структура світового господарства	20	2	1			17
Тема 4. Інфраструктура світового господарства	18	2	1			17
Тема 5. Національна економіка як частина світового господарства	21	2	1			18
Тема 6. Глобальні проблеми світового господарства та шляхи їх вирішення	19	1	1			17
Разом за семестр	120	10	6			104

6.3. Теми практичних (семинарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Становлення та тенденції розвитку світового господарства та його структура	3	1
2	Потенціал світової економіки та фактори виробництва	4	1
3	Територіальна та галузева структура світового господарства	3	1
4	Інфраструктура світового господарства	3	1

5	Національна економіка як частина світового господарства	3	
6	Глобальні проблеми світового господарства та шляхи їх вирішення	4	1
Разом		20	6

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Основні протиріччя розвитку світового господарства	6	9
2	Теорії формування та розвитку світового господарства	6	9
3	Фінансова допомога та зовнішній борг	6	9
4	Світові фінансові кризи	6	9
5	Тіньова економіка світу	5	9
6	Експортно-імпортна структура продукції промисловості та сільського господарства.	5	9
7	Три сектори реальної економіки	5	9
8	Значення та функції міжнародних фондів, комерційних банків, бірж, офшорних центрів, технопарків, бізнес-центрів	5	9
9	Вплив глобалізації на міжнародний поділ праці	5	8
10	Процес деіндустріалізації, його негативні та позитивні моменти.	5	8
11	Негативні аспекти глобалізації	5	8
12	Найважливіші глобальні проблеми людства на цьому етапі соціально-економічного розвитку	5	8
Разом		64	104

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби: мультимедійні пристрої, персональні ПК, сайт електронного навчання, презентаційні матеріали.

Інформаційні технології та засоби онлайн навчання: прикладні програми (MS Office 2010, MS Windows XP), система електронного навчання Moodle <https://e-learn.uzhnu.edu.ua>, електронна пошта на базі глобальних інформаційно-комунікаційних порталів, внутрішня корпоративна електронна пошта УжНУ; електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ» <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui>, сайт УжНУ <https://www.uzhnu.edu.ua>, інформаційні ресурси в мережі Інтернет.

Обладнання: навчальні настінні карти (фізичні, економічні, політичні) материків та окремих країн, атласи, картографічні регіонів, контурні карти для практичних робіт.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. В.В. Безуглий, С.В. Козинець, „Регіональна економічна та соціальна географія світу”, Навчальний посібник. 2-ге видання, доповнене, перероблене. — К.: Академія, 2007. — 688 с.
2. Географія світового господарства (з основами економіки): навч. посіб. /Я.Б.Олійник та ін.; за ред.. Я.Б.Олійника, І.Г.Смирнова; Київ. нац.ун-т ім. Т.Шевченка. – 2-ге вид.,стер. – К.: Знання, 2014. – 637 с.
3. Голиков А.П., Грицак Ю.П., Казакова Н.А., Сидоров В.П. Географія мирового хозяйства / Под ред. А.П. Голикова. – К.: ЦУЛ, 2008. – 192 с.
4. Липец Ю.Г., Пуляркин В.А., Шлихтер С.Б. География мирового хозяйства. - М.: ВЛАДОС, 1999. – 400 с.
5. Максаковский В.П. Историческая география мира: Уч. тпособие. – М.: Экопрос, 1999. – 584 с.

6. Мироненко Н.С. Введение в географию мирового хозяйства: Международное разделение труда. – М.: Аспект-Пресс, 2006. – 253 с.
7. Олійник Я.Б., Шищенко П.Г., Степаненко А.В., Масляк П.О. Географія: Україна і світ. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2007. – 456 с.
8. Пістун М.Д. Основи теорії суспільної географії. - К.: Вища школа, 1996. – 231 с.
9. Топчієв О.Г. Основи суспільної географії: підручник для студ. географ. спеціальностей вищих навч. закладів. / О. Г. Топчієв. - [б. м.] : Астропринт, 2009. - 544 с

Допоміжна література

1. Географія: світи, регіони, концепти / Г.д. Блій: пер. Д. Олесевич. – К.: Либідь, 2004. – 738 с.
2. Атлас глобальних проблем світу. – К.: ДНВП “Картографія”, 2009. – 144 с.
3. Козак Ю.Г., Ковалевський В.В., Лебедева С.Н., Бикова М.Є., Логвінова Н.С., Воронова О.В. Економіка зарубіжних країн: Навч. посібник. Видання 4-е, перероб. та доп. – Київ: «Центр учбової літератури», 2013, 292 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <https://uk.wikipedia.org>
2. <https://landlord.ua/news/usia-ekonomika-svitu-v-odnii-diahrami-infohrafika/>
3. <https://businessviews.com.ua>
4. <https://uteka.ua/ua/publication/news-14-delovye-novosti-36-top-19-ekonomicheski-razvityx-stran-mira>
5. <https://www.un.org/ecosoc/en/home>
6. <https://www.wto.org/>
7. <http://www.geograf.com.ua/human>
8. <https://www.imf.org/external/index.htm>